

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

ikke er inde i kulturministeriet, vi skal sidde og følge med i, hvad der sker rundt om i de enkelte amter eller kommuner, hvor vi jo netop ikke kan have den føling med, hvad der passer ind i det lokale billede? Man kan komme med en indstilling og sige: værsgo, den skal godkendes af kulturministeriet. Men det er ikke os, der skal sidde med hånds- og halsret og sige: det er i orden, men det andet er ikke i orden. Det må være de lokale, de folkevalgte, der skal tage stilling til disse ting. Man har dog større ansvarlighed på den måde, end man ellers ville have.

Rådet kan vi snakke om i udvalget. Det egner sig vel bedst til udvalgsarbejdet at diskutere, om man skal gøre det på den ene eller den anden måde. Men jeg vil ikke tro, at der er uoverstigelige vanskeligheder for at nå et resultat.

(Kort bemærkning).

K. Helveg Petersen: Bare den bemærkning, at jeg ikke er bange for, at der skal komme initiativer udefra. Vi må finde veje til, at de kan komme til at udfolde sig, uden at det i alle tilfælde skal gå via kommuner og amter. Det er netop det, jeg mener man skulle se på i det arbejde, der skal tages op, forud for at man lægger sig fast på de præmisser, der er i kapitel 1.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Skatte- og afgiftsudvalget har afgivet tillægsbetænkning over forslag til lov om ændring af merværdiafgiftsloven. (Kontrolbestemmelser m. v.). Eksemplarer vil blive omdelt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udvalget angående videnskabelig forskning:

Udtræder: Tastesen

Indtræder: Erling Olsen

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 8. marts, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om totalisatorspil.

2) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om tipning [af Bo Kristensen m. fl.].

3) *Første behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om nedsettelse af et udvalg til undersøgelse af lægevæsenet m. v. [af Nordqvist m. fl.].

4) *Første behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om tilsyn med skibe.

5) *Første behandling af:*

Forslag til sømandslov.

Mødet hævet kl. 18.17.

59. møde.

Torsdag den 8. marts kl. 13.

Formanden: Erhvervsudvalget har afgivet betænkning over forslag til lov om teknologisk service. Eksemplarer vil blive omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om totalisatorspil.

Lovforslaget (nr. 202) findes i tillæg A, sp. 5643, fremsættelsen i tidenden sp. 3530).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Erenbjerg: I den sidst vedtagne lov om totalisatorspil af 21. maj 1971 er det anført, at loven skal tages op til revision i folketingsåret 1972-73. Med henblik herpå har finansministeren nedsat et udvalg, der har til opgave at give en redegørelse for de erfaringer, som man har indhøstet i den tid, loven har været anvendt i praksis. Udvalget forventer at kunne afslutte sit arbejde i slutningen af året 1973. Under hensyn hertil og landets finansielle situation taget i betragtning er den socialdemokratiske gruppe enig med finansministeren i, at revisionen bør udskydes til folketingsåret 1973-74.

Juul-Madsen: Det konservative folkeparti er ikke enig i det synspunkt, at det er rimeligt, at en ændring af loven om totalisatorspil udsættes til behandling i næste folketingsamling. Jeg må have lov til at gøre opmærksom på, at da vi sidst, i 1971, behandlede denne sag — jeg var selv deltager i det udvalgsarbejde, der fandt sted — afgav vi det løfte efter at have givet nogle forholdsvis beskedne indrømmelser i forbindelse med den situation, der da forelå, at vi i indeværende folketingsssamling, altså 1972-73, ville foretage en revision af loven om totalisatorspil. Det er derfor beklageligt, at det embedsmandsudvalg, der er nedsat, ikke har afsluttet sine overvejelser.

Synspunktet var jo, at man skulle finde frem til en mere varig ordning, som kunne sikre travsporten og galopsporten, og det gælder også det totalisatorspil, der er i forbindelse med Ordrupbanen og andre baner. Man skulle dels sikre disse sportsbaners beståen, dels sikre finansministeren et rimeligt provenu.

Vi er i dag i den situation, at banerne med rette har disponeret i forventning om, at der kom en ændring i indeværende samling. Vi har her i landet nogle af de højeste totalisatorafgifter. De ligger på omkring 20 pct., det kan svinge fra 17 til 22 pct. for de forskellige baners vedkommende, og de er ens for både galopsport og travsport, hvilket i øvrigt rammer galopsporten særlig hårdt. Til sammenligning kan jeg sige, at man i de fleste andre lande ligger på afgifter, der svinger mellem 1 pct. og 5 pct.

Jeg vil endvidere gerne have lov til at sige, at så vidt jeg er underrettet, er den økonomiske situation for banerne meget anspændt, og det er overvejende sandsynligt, at en enkelt meget stor bane må lukke, da den ikke kan køre videre på det nuværende grundlag. Det er derfor også et spørgsmål, om det provenu, finansministeren hidtil har haft af totalisatorspil, og som blev mindre i år end forrige år, overhovedet kan opretholdes, medmindre vi får en midlertidig ordning, som giver banerne rimeligere vilkår. Hvis den lovgivning, vi har, skal fortsætte et år til, vil der i det kommende år blive færre løb, færre løbsdage, hvis vi tager trav- og galopsporten, og færre heste, der deltager. Det giver en lille omsætning, det giver en stadig faldende publikumsinteresse med det resultat, at heller ikke finansministeren kan være tilfreds, for han får ikke de penge hjem, han har regnet med.

Derfor vil jeg henstille til folketinget, at man tager denne sag op og giver dem, der har med disse baners løb at gøre, anledning til at forelægge, hvad de kalder et midlertidigt forslag, der dels vil kunne sikre, at banerne kan overleve, dels i forbindelse med en større omsætning sikrer, at finansministeren får, hvad finansministerens er.

Jeg mener, det er rimeligt, når situationen er den, at det er et spørgsmål om, hvorvidt visse baner overhovedet kan overleve, at vi i folketingets skatteudvalg tager denne sag op og får lejlighed til at drøfte den, og at de parter, som berøres af denne lovgivning, får lejlighed til at gøre deres synspunkter gældende i folketingets skatte- og afgiftsudvalg.

Jeg skal derfor henstille, at dette lovforslag bliver sendt til udvalgsbehandling.

Kofoed: Egentlig skulle dette lovforslag vel have været en ekspeditionssag, så vidt man kan forstå på finansministerens bemærkninger. Det var nok hans inderste ønske. Jeg må på venstres vegne skuffe ministeren på trods af argumentet om, at man på grund af landets økonomiske situation ikke mener, at man kan gå til en ændring af disse takster.

Nu har jeg ikke været ordfører i dette spørgsmål før, men ved at læse debatten fra sidste gang og især de bemærkninger, som hr.

[Koføed.]

Lysholt Hansen så udmærket førte frem, får jeg den tanke, at der måske er problemer, som trænger sig på og skal løses.

Den foregående ordfører var inde på situationen for travbanerne. Når jeg går tilbage til hr. Lysholt Hansens indlæg, kan jeg nok se, at de problemer, man rejste, ikke blev løst for banerne, og jeg mener i hvert fald at kunne forstå så meget, at de økonomiske vanskeligheder, man var i, og den løsning, man fik sidste gang, må forudsige, at sæsonen i 1973 vil blive meget vanskelig for dem at køre igennem, idet den økonomiske udvikling har været sådan, at den indtægt, man fik dengang, vel er spist op af de udgiftsstigninger, der har været. Det forekommer mig på baggrund af debatten i 1971, at der virkelig er behov for, at vi får set lidt nærmere på disse problemer i et udvalg, så jeg vil også foreslå, at lovforslaget går i udvalg.

Dahlgaard: Den gældende lov er gennemført den 21. maj 1971, og det er jo ikke så forfærdelig længe siden, det er ikke engang 2 år siden nu. Ikke desto mindre indeholder den en bestemmelse om, at den skal revideres i folketingsåret 1972-73.

At afstanden mellem det tidspunkt, da man vedtog loven, og 1972-73 er sådan ca. halvandet års tid, vidste vi allerede, dengang loven blev vedtaget. Jeg må gå ud fra også ved at have studeret forhandlingerne, som fandt sted dengang, at det har sammenhæng med, at man skyldte banerne en nøjere vurdering af deres økonomiske situation, og det er selvfølgelig ikke ligegyldigt for banerne, om denne vurdering finder sted et år før eller senere.

Under hensyn hertil kan jeg uden i øvrigt at tage stilling til, hvor selve sagen bør ende, tilslutte mig, at sagen gøres til genstand for i hvert fald en kort behandling i skatte- og afgiftsudvalget.

Lütken: SF kan for så vidt være enig med finansministeren i, at den revision af totalisatorloven, der skulle have været gennemført i år, udskydes 1 år.

Vi er imidlertid klar over, at det for en hel del af hestesportsbanerne vil være meget vanskeligt at fortsætte under de nuværende økonomiske vilkår, og at der derfor kan

blive tale om i hvert fald en stærkt indskrænket drift af dem.

Trav- og galopsporten har jo i fællesskab udarbejdet et forslag til en midlertidig ordning, og SF finder det ønskeligt, at man under udvalgsbehandlingen får lejlighed til at se på dette forslag, som kommer fra hestesportsinteresserede organisationer, så man kan tage stilling til, om der kan være en hjælp i at gennemføre dette midlertidige forslag helt eller delvis.

Med hensyn til statens provenu vil jeg sige, at jeg tror, en nedsættelse vil kunne føre til et øget provenu. Det er mit indtryk, at der i dette land er et overordentlig kraftigt bookmakerspil uden for både travbaner og galopbaner — med hjemsted helt andre steder — hvor man spiller på hestene formentlig for beløb, der overstiger det, som overhovedet går ind i totalisatoren, og det er klart, at man kan tage noget af luften ud af dette illegale spil, hvis man er knap så grådig fra statens side. Så jeg mener, at man dels ud fra den betragtning, at man ved bookmakeri er med til at skabe et kriminelt miljø, som ikke er særlig ønskeligt, dels fordi der unddrages statskassen betydelige beløb, må se fordomsfrit på disse ting, hvis man overhovedet er indstillet på, at der i dette land skal være hestesport.

Vi kan altså anbefale, at sagen kommer til en måske kort behandling i udvalget, men dog sådan, at der gives de interesserede mulighed for at fremføre deres synspunkter mundtligt i udvalget.

Finansministeren (Grünbaum): Jeg kunne næsten på banernes vegne takke for den velvilje, man har vist fra samtlige partier over for banerne, og jeg deler fuldt ud den tankegang, som ligger bag ved de uvillige udtalelser, der er kommet heroppefra.

Det er bestemt ikke finansministerens inderste ønske, at det blot skulle være en ekspeditionssag. Jeg har også forestillet mig, at man i udvalget ville kigge lidt nærmere på disse ting. Der er ingen tvivl om, at der er vanskeligheder for banerne, og der er vel særlig én bane, som har meget store vanskeligheder.

Imidlertid er den økonomiske situation ikke således, at man uden videre kan regne med penge fra statskassen, men det er selvfølgelig heller ikke sikkert, at noget sådant

[Finansministeren.]

ville blive tilfældet, selv om man ændrede lidt på det.

Når udvalget ikke har tilendebragt sit arbejde, skyldes det, at det regnskabsmateriale, som man nødvendigvis må have for at foretage den vurdering, som hr. Dahlgaard var inde på, først skal være i orden. Jeg har ikke noget imod, ja, jeg synes, det er rigtigt, at man i udvalget kigger lidt nærmere på disse ting, og vi vil naturligvis også fra finansministeriets side give udvalget alle fornødne oplysninger.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om tipning [af Bo Kristensen m. fl.].

(Lovforslaget (nr. 184) findes i tillæg A. sp. 4937, fremsættelsen i tidenden sp. 3263).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Finansministeren (Grünbaum): Det forslag, som de konservative her har fremsat om, at hele tipstjenestens overskud skal gå til idrætsformål, ligger meget nær op ad det forslag, som hr. Poul Schlüter fremsatte i 1967.

Jeg havde egentlig troet, at de konservative havde opgivet denne tanke, efter at staten siden 1968 har afgivet 1/3 af bevillingsafgiften til idrætsformål. Såvel dette som den stigende tipsomsætning har bevirket, at der fra tipstjenesten i de sidste regnskabsår er gået næsten 34 mill. kr. til idrætsformål; det er dog et ret anseligt beløb. Jeg kan i denne forbindelse henvise til, at daværende finansminister Poul Møller i samlingen 1970-71 — altså for to år siden —

foreslog tipslovens revisionsbestemmelse ophævet, fordi han fandt, at de i 1967 gennemførte ændringer havde virket tilfredsstillende. Det tilskud til idrætten, som han altså dengang fandt tilfredsstillende, var på ca. 27 mill. kr., altså 7 mill. kr. mindre end det, der nu skulle være utilstrækkeligt.

Jeg ved godt, at der har været en vis stagnation i tipsomsætningen i 1972, men man kan efter min mening ikke lave lovgivningen om, hver gang der sker en midlertidig afmatning på et område.

De sidste oplysninger fra tipstjenesten viser, at omsætningen har sat ny rekord efter indførelsen af 5 ugers kuponerne. Derudover har tipstjenesten som bekendt forbedret en række andre ændringer, der efter erfaringer fra udlandet skulle stimulere omsætningen. Jeg synes, at vi i hvert fald må afvente virkningen af disse ting, før vi ser, om der er anledning til at ændre på tipslovens fordelingsregler.

Når jeg ikke kan acceptere lovforslaget, skyldes det endvidere, at en ændring af fordelingen af tipsoverskuddet også har betydning for statens økonomi. Af overskuddet i sidste regnskabsår blev 4,3 mill. kr. anvendt til almene kulturelle formål og andre 4,3 mill. kr. til støtte til ungdommens friluftsliv og til velgørende og almennyttige formål. Det er mange gode formål, der støttes på denne måde, og forslagsstillerne må være klar over, at de organisationer, som får disse tilskud, har god brug for pengene og vil rejse krav om støtte fra statskassen, hvis tipstilskuddene falder bort.

Det vil føre for vidt her at opremse navnene på alle de gode formål, der støttes, men jeg kan da nævne Landsforeningen af Vanføre, Evnesvages Vel, Danske Døves Landsforbund, Dansk Forsorgsselskab, og jeg kunne nævne mange andre.

Jeg finder det meget ejendommeligt, at de konservative, som ustandselig taler om besparelser, og som netop har fremlagt et nyt stort spareprogram, går ind for en udvidelse af idrætsstøtten, der har den helt klare konsekvens, at der bliver yderligere pres på statskassen. Men jeg forstår naturligvis, at de konservative gerne vil have noget mere sympati og altså i dette tilfælde hos idrætsudøverne. Men jeg synes ikke om den måde, man gør det på.

Som det fremgår af det allerede sagte,